

SVARTA HANDEN

ROMAN AF C. P. RIDDERSTAD.

(Forts. fr. föreg. nr.)

— Du har rätt. Jag erkänner mig besegrad, men det är inte jag som har förlorat. Det är den stora stjärnan som har förlorat. Den stora stjärnan som har förlorat. Den stora stjärnan som har förlorat.

Anton Ankersparre utträdde från de inre rummen i detta ögonblick. Han var en man af omkring fem och trettio år med ett manligt utseende. En frisk hälsa strålade ut af hans ögon, och han hade en rikedom bättre än de andra, då han synes lefva för att göra sin sölarverksamhet lycklig. Men tyvärr — han kommer.

Anton Ankersparre utträdde från de inre rummen i detta ögonblick. Han var en man af omkring fem och trettio år med ett manligt utseende. En frisk hälsa strålade ut af hans ögon, och han hade en rikedom bättre än de andra, då han synes lefva för att göra sin sölarverksamhet lycklig. Men tyvärr — han kommer.

De båda vännerna gingo emot honom med vänligt utsträckt händer och uttryck af glädje.

— Ah, Castor och Pollux! Välkomna, mina vänner, hjärtligt välkomna! Jag önskar att få prata bort en stund, välkomna. Ni betraktade min Diana, är hon inte bara vacker? Se hvilka drag, hvilket uttryck!

— Man skulle ej kunna svara för sitt hjärta, om man allt för länge beskådade henne.

— Jag slår vad, att ni aldrig har sett något skönare, något ädlare, något fullkomligare.

Fritz såg upp.

— Du? Knappast!

— Icke? Tank dig denna Diana levande.

— Nää?

— Skulle icke en levande Diana föredras för denna i marmor?

— Visserligen, men hvad menar du?

— Hvad jag menar? Jag menar att jag sett en lika skön, lika härförande bild som denna, men levande. Jag har sett denna fina, svallande alabasterstaty i det stora salongen i den gamla staden — lifsfärdig.

— Förlåra er, mina vänner!

— För tvenne veckor sedan — låt se...

— För tolf dagar sedan, det var en torsdag...

— Du har rätt!

— Du har rätt! För halfannan vecka sedan öfverenskommo vi att göra en liten promenad ut till Djurgården, i afsikt att taga i betraktande vårens annalkande.

— Jag red min Skinfaxe, och Fritz hade sin stolta, smaltbenta engländer — du känner dem, de äro goda springare. Men du skall snart få höra, huru det gick med dem. Då vi kommo till Ladugårdslandet, sågo vi framför oss ett ridande fruntimmer. Håsten, som bar henne, gick i långsam skridt. I sin stolta, intagande ställning, med sin blanka, forgyldna ridspö i utsträckt hand, i sin praktiska riddräkt och med sin beklädnad barret var hon högst förtjusande. Vi höllo in våra hästar och följde på afstånd efter henne.

— Hon var ensam?

— En jockel red efter henne. Hon tog af sig öfver Ladugårdsstegen, följde Storgatan till Fredrikshof och svängde sedan in på Djurgårdsvägen. Nu var det omöjligt att rida långsamt längre. Vi satte sporrarne i våra hästar, och inom ett ögonblick skulld vi ha ilat förbi henne. Men då vi upplunno henne, inträffade en liten ganska lycklig händelse. Dagen var blåsig, synen krusade sig i rulliga, skiftande vågor. I samma ögonblick, som vi ilade fram, blåste vinden till från söder, och löste hennes slöja från kroppen, på väg att bortföra den. Det var synd, Anton, att du icke var med; du skulle riktigt ha beundrat Fritz' ridderlighet i detta ögonblick. Den luftiga slöjan förfes af vinden uppåt. Den var redan visst ett par alnar, om icke mera, öfver våra huvuden och syntes förlofard för alltid; men med en skicklig manövrer tvingade han hästen att med en liflig lydlighet resa sig upp på bakfötterna och på samma gång göra ett spring framåt, och midt i flykten grep han slöjan.

— Gösta har rätt! Jag lyckades gripa slöjan, men säkert är, att jag icke kan tillräkna mig någon förtjänst däraf, ty hvilken som helst, som under enahanda förhållande fått en så-

dan blick som jag, skulle ha gjort det samma. Det var en blick, som med glansen af en stjärna strålade ned i mitt hjärta. Och när jag återgaf henne sin slöja, med hvilket ungdomligt och mildt behag, med hvilken kvinnlig älskvardhet tackade hon mig icke! Jag har aldrig känt mig lyckligare. Hon faste slöjan vid sin gordel. Jag hade nu tid att betrakta henne. Du kan icke tro, hvad hon var skön. Ur de mörka ögonen lyste en eld, som skulle kunna förtaga den största kvinnohatens hjärta; och ändå var denna eld icke häftig, icke flammande, utan välgörande, uppriskande, liksom en vårmorgons första glöd. Ah, om hon var betraktad länge på det sättet, tror jag jag blivit galen.

Anton Ankersparre hade med begärlighet lyssnat till vännernas tal. Enligt sin smög sig ett osäkert spår af förvirring öfver hans ansikte.

— Hade hon hög, ädel panna? frågade han slutligen med otålighet deltagande.

— Hög panna? Vid Gud jag därpå kan svara dig! Jag såg ej något annat än ögonen; dessa tilldrogo sig så utslutande min uppmärksamhet, att jag knappast nog vet — du må skratta däråt, om du vill — huruvida hon egde något mer än ögon.

Vännerna logo.

— Som jag ej hade de obotfärdiga förhinder och icke blifvit träffad af en sådan där himlabyck, yttrade Gustaf, så kan jag på min beger intyga, att hon egde, pro primo, en sådan panna, som du beskriver, och pro secundo, haka, läppar, kinder, näsa, med mera sådant, och det ändå af utmärktaste beskaffenhet. Sant är i alla fall, att det framför allt var harmonien i det hela och det själfvilligt kvinnligt intagande uttrycket, som egentligen fängslade blicken.

— Säg ni, frågade Anton vidare, men han tystnade igen och tycktes vara osäker på sig själf.

— Känner du henne? För tusan, medgif då att hon är tusen gånger vackrare än din Diana.

— Var hon svartklädd? sporde Anton åter, utan att gifva akt på Gustafs anmärkning.

— Det var hon, svarade Fritz.

— Hade hon en signetring på fingret?

— Det märkte jag ej — men du har således...

— Ni såg icke det?

— Hon hade handsckarna på sig hela tiden.

— Vänta litet, inföll Gustaf, hon tog verkligen en gång af sig en handsken, och då lyfte hon handen åt min sida. Ja, ja, hon hade verkligen en signetring — jag tror till och med att den satt...

— På hifvingret, anmärkte Anton, på högra hifvingret?

— Det gjorde den.

— Barretten var svart.

— Ganska riktigt.

— Och plymerna?

— Röda och blå.

— Det är hon!

— Alltså känner du henne, anmärkte Fritz, — hvem är hon då?

— I känner henne då icke?

— Nej.

— Presenterade ni er ej för henne?

— Hon nämnde icke sitt namn.

— Huru länge följde ni henne? Huru tog hon vägen?

— Du skall få höra. Under ett lifligt och behagligt samtal styrde hon sin häst långsamt Brunnsviken, förbi Djurgårdsbrunn och till Ladugårdsgården. Vi följde henne. Det föll mig till och med icke in att lämna henne. Jag hoppades att vi skulle få ledsaga henne hem, och uppgjorde redan planer att bli föreställd för hennes anhöriga. På ett fint sätt hörde jag mig till och med för, i hvilka familjer hon umgicks, utan att likväl bli klok därpå. Hon syntes vara så obehämt med allt, och ändå bekant och bekant. Det föreföll mig nästan, som om hon icke personligen skulle känna någonting, men läst mycket om allt i böcker. Då vi lagt ett stycke af Ladugårdsgården bakom oss, höll hon helt hastigt i sin häst.

— Förkläten, mina herrar, yttrade hon, här skilja sig våra vägar.

— Vi sågo helt förundrade på henne och hvarandra. Att skiljas midt på den stora öde slätten? Visste hon väl om, hvart våra vägar kunde gå?

— Att bli afskedad midt på Ladugårdsgården, anmärkte jag också, är att bli afskedad på grått papper. Ni kan icke vara så grym.

— Må vara, men här måste vi lämna hvarandra.

Skämdade motsade jag henne ännu en gång.

— Om ni, mina herrar, återtog hon, icke vägen skiljas från mig, måste jag göra det från er! Och — hvad tycker du väl — med en artig och förbindlig hälsning, med en tacksam till och med vänlig blick lutade hon fram sin smärta gestalt, rörde med fötterna vid hästens sida och, jag kan säga det i ordets fulla bemärkelse, flog ifrån oss.

— Fritz har verkligen rätt. Jag har aldrig sett en så snabbarare hopare. Vi försökte att följa henne — jo, vackert och! Du vet att min Skinfaxe är bland de bättre springarna i staden, men det gagnade mig till ingenting. Inom få minuter sågo vi blott den fladdrande slöjan såsom en liten hvit molnspett sväja längst bort; man skulle tro att hennes häst hade vingar.

— Och hvart vände hon kosa? frågade Anton.

— Att Skuggan till.

— Och ni vet icke hvem hon är?

— Nej — och ändå...

— Och ändå?

— Jag har knappast hört talas om någon annan än om henne hela denna vecka.

— Om henne? Och hvad säger man?

— Det ena galsare är det andra: jag har aldrig förr hört så många omligheter på en vecka. Man fortalar de mest besatta eller rättare de mest dumma saker om henne; och så vida ingen rok finnes utan eld, måste det vara underligt med henne.

— Hvad säger man då? Berätta, berätt!

— Flera af våra bekanta ha mött henne än här, än där, men utan att någon ännu vet, hvem hon är, hvar hon bor eller hvad hon heter. Alla beundra hennes skönhet, hennes egendommelighet och hennes uppträdande, men alla ha något att tillägga om det besynnerliga och hemlighetsfulla därl.

— Hvem tror man henne då vara?

— Du är otalig?

— Ja, ja!

— Somliga säga att hon helt enkelt endast är en älfventyrska.

— Det är icke sant!

— Andra påstå sig veta, att hon varit anställd vid någon teater i Tyskland och rykt därifrån med en fransk emigrant, som...

— De missata sig — det är omöjligt!

— Flera påstå däremot att hon skall vara en tysk prinsessa eller furstinna, ehuru af det naturliga slaget, som, efter flera försök att göra sina anspråk gällande, blifvit skickad öfver gränsen med en betydlig lifsförsäkring. Andra säga sig veta, att hon är en parisiska, af förmågor, hvars förfärdar emigrerade i början af revolutionen. Jag har till och med hört påstås, att hon skall vara dotter af den olyckliga Maria Antoniette. Det är dock en förolämpning mot drottningen, men — men...

— I Kungsträdgården! svarade Konrad därpå med verklig tvärsakerhet.

— Skulle jag träffa honom i Kungsträdgården? Vid hvilken tid?

— I afton, mellan 10 och 11.

— Godt, anmärkte Ankersparre, med blicken tankfullt riktad på kortet. Han skall ej vänta förgäves. Något mera yttrade icke den okände.

Konrad tycktes ej hafva hört den nya fråga; han tänkte på sin egen, i detta ögonblick så plötsligt upptrunn plan, på timmen emellan 10 och 11.

— Nää, återtog Ankersparre, får jag något svar?

Konrad för hastigt upp; han hade glömt att han stod framför sin husbonde. Vid ljudet af Ankersparres röst hörde han nu nästan som ett ek inom sig hans fråga, och rådd att bli spårad i en hemlig inre öfverläggning med sig själf förklarade han, att den främmande var särdeles ordkarg o. s.

— Men fortfar! Hvad säger man vidare?

— Hvem kan erinra sig allt skvallet? Du vet att när man börjar prata i Stockholm om någonting, som ej är hvarjansdant, så breder man ut sig i ödmildhet. Stockholmsbon är en verklig parisare i pratet.

Maria Antoniettes namn hade synbarligen ganska djupt uppsakat Ankersparre. Med handen på pannan lutade han sig mot en af bysterna, men hastigt spratt han till.

— Marie Antoniette guillotinerades 93 — det är sjuåttio år sedan. Och hur gammal kan den besynnerliga flickan vara? Omkring nitton a tjugu år, förmodar jag. Vid Maria Antoniettes död skulle hon således ha varit — men förlåt mig, mina herrar! — Allt, som rör Marie Antoniette, till och med det orimligaste, har för mig ett egendommeligt intresse. Jag måste få reda på denna förflutna föreställning om hennes börd, denna allt för egendommiga fantasi — Konrad, ropade han, Konrad!

— Betjanten inträdde.

— Låt öppna för en vagn!

Konrad drojste likväl.

— Har du något att säga till du dröjer?

— Jag mottog nys detta bef.

Och Konrad lämnade nu det af den okände mottagna brevet.

Ankersparre bröt det. Då han kastade ögonen på innehållet, syntes det på det högsta öfverraska honom. Ett ögonblick stirrade han orörlig på

Konrad betraktade honom därunder med en lurande blick.

— Hvar har du bekommit detta brev? frågade Anton slutligen. Rösterna skulle vara lugna, men darrade något.

— Mannen, som lämnade det, var för mig fullkomligt obekant. Han sade att innehållet var viktigt.

— En främmande således — besynnerligt! Du erinrar dig väl hans utseende?

— Jag såg honom knappast, herr baron, så väl var han insvept i sin kappa. Han var en man af reslig växt. Endast en gång, då han lutade sig fram, såg jag...

— Hvad såg du?

— Ögat, blicken.

— Nää?

— Ögat var mörkt, blicken skarp, den brann.

— Yttrade han ingenting?

— Då Ankersparre framställde denna fråga, voro hans anletsdrag på det högsta spända, och i hans eljest vänliga ansikte låg något havsat och strängt. Frågan var mera en befallning att tala, än blott ett spörsmål af vanlig, fogligt förskandade beskaffenhet.

— Gud vet hvad det var som han pratade, genmålde Konrad med långsam försiktighet; jag kan ej så nog erinra mig det. Låt mig se. Och Konrad tystnade, liksom för att dröja sig till minnes den okändes ord, men egentligen för att ge dem en betydelse, lämplig för egna ändamål. Bland annat sade han, fortfor Konrad, att herr baron länge väntat på brevet.

— Långväntat? upprepade Ankersparre.

— Och så bad han om svar.

— Huru?

— Han gjorde det, han bad ordentligt om svar, och det ju för desto hellre.

— Men till hvilken skulle jag adressera det? Hvar borde svaret träffa honom?

Om Ankersparre icke haft fullt förtroende till Konrad, skulle han ha märkt en besynnerlig förändring i den enskilda. En stråle af halfskämd glädje skinnade hastigt öfvergående fram därf; något liknande en eldniska, född och skedd inom samma minut, hoppade till mellan ögonens båda pupiller. Det var återseende af ett i denna stund födt infall, en tanke, som gjorde honom förtjust och som glänste till på detta sätt.

Många års oredliga funderingar och på senare tiden ganska dunkelt försvinnande afsikter koncentrerade sig helt visst i detta ögonblick inom honom liksom en gifven, allt till eniet sammansmältande brännpunkt. Sådana ögonblick, då man efter många irrande planer, afsikter och sträfvanden finner en utväg, äro alltid glanspunkten, som smickra en och hvar, till och med den dälige.

— I Kungsträdgården! svarade Konrad därpå med verklig tvärsakerhet.

— Skulle jag träffa honom i Kungsträdgården? Vid hvilken tid?

— I afton, mellan 10 och 11.

— Godt, anmärkte Ankersparre, med blicken tankfullt riktad på kortet. Han skall ej vänta förgäves. Något mera yttrade icke den okände.

Konrad tycktes ej hafva hört den nya fråga; han tänkte på sin egen, i detta ögonblick så plötsligt upptrunn plan, på timmen emellan 10 och 11.

— Nää, återtog Ankersparre, får jag något svar?

Konrad för hastigt upp; han hade glömt att han stod framför sin husbonde. Vid ljudet af Ankersparres röst hörde han nu nästan som ett ek inom sig hans fråga, och rådd att bli spårad i en hemlig inre öfverläggning med sig själf förklarade han, att den främmande var särdeles ordkarg o. s.

— Men fortfar! Hvad säger man vidare?

— Hvem kan erinra sig allt skvallet? Du vet att när man börjar prata i Stockholm om någonting, som ej är hvarjansdant, så breder man ut sig i ödmildhet. Stockholmsbon är en verklig parisare i pratet.

Maria Antoniettes namn hade synbarligen ganska djupt uppsakat Ankersparre. Med handen på pannan lutade han sig mot en af bysterna, men hastigt spratt han till.

— Marie Antoniette guillotinerades 93 — det är sjuåttio år sedan. Och hur gammal kan den besynnerliga flickan vara? Omkring nitton a tjugu år, förmodar jag. Vid Maria Antoniettes död skulle hon således ha varit — men förlåt mig, mina herrar! — Allt, som rör Marie Antoniette, till och med det orimligaste, har för mig ett egendommeligt intresse. Jag måste få reda på denna förflutna föreställning om hennes börd, denna allt för egendommiga fantasi — Konrad, ropade han, Konrad!

— Betjanten inträdde.

— Låt öppna för en vagn!

Konrad drojste likväl.

— Har du något att säga till du dröjer?

— Jag mottog nys detta bef.

Och Konrad lämnade nu det af den okände mottagna brevet.

Ankersparre bröt det. Då han kastade ögonen på innehållet, syntes det på det högsta öfverraska honom. Ett ögonblick stirrade han orörlig på

v., hvarefter han tillade den förmodan att han måtte ha varit en utlänning.

— Utlänning?

— Ja, herr baron, jag tror det, emedan jag tyckte mig märka en viss brytning...

— Låt genast öppna för.

Efter att Konrad lämnat rummet, vände sig Gustaf till Ankersparre, som ännu syntes helt och hållet upptagen af hvad som passerade.

— Huru länge har du haft den där karlen i din tjänst, min käre Anton?

— Hvarför frågar du mig därom? Han har varit i min tjänst så långt jag minnes tillbaka. Jag ärdde honom efter min far.

— Jag frågar dig därom, emedan du bör afskida honom med det snaraste.

— Hvarför det?

— Det står tydligt att läsa i hans ansikte, att han är, rent ut sagt, en dålig karl, ett stycke skälm, en smula spetsbof.

— Missagt, min bror. — Jag har provat honom och funnit honom irogen. Låt oss icke tala därom.

Snart rullade vagnen fram, och vännerna afstog sig. Då Ankersparre hoppade upp i vagnen, ropade han till kusken:

— Till hans excellens greve von Fersen!

FJÄRDE KAPITLET.

Pistolerna.

Baron Ankersparre hade knappast hunnit lämna sitt hem, förrän Konrad hastade upp till kongl. sektorn. I hvar språng tog han två trappsteg och stod snart vid dörran. Då han inträdde, hade Robert kastat sig på sin säng. Konrad kunde knappast tala, så andtruten hade han blifvit.

— Jag — jag — jag — flåsade han. Robert reste sig icke ur sängen, utan vände endast huvudet emot honom.

— Ursäkta mig, bästa herre, men de fördömda trapporna, de höga och långa trapporna, skulle jag säga — jag måste andas ut först — jag sprang så häftigt. — Jag — jag har funnit de vises sten, skall jag säga herrn — jag har funnit...

— Har du funnit de vises sten, du?

— Då måtte min häla ha hållit den gömd i sin hand tills i dag?

— Jag har verkligen funnit den filosofiska stenen, tro mig, jag har funnit den.

— Prata ej dumheter, utan förklara dig!

— Som herrn önskar då, efter herrn icke vill förstå mig. Jag har funnit den sten, hvarmed jag skall byrja ett litet visst vapen — en — en...

Robert hoppade ur sängen.

— Jag förstår icke dina sväfvande talesätt och hänsyftningar?

— Behöfs också icke. Om sådana saker, som jag tänker på, är bäst att ej veta någonting. Men herrn måste göra mig en tjänst.

— Låt höra!

— Jag har en god vän, ser herrn, som heter Pistol.

— Och sedan?

— Pistol är soldat vid gardet och kommer på vakt i dag.

— Hvad kan det angå mig?

— Vänta ett ögonblick. Pistol och jag äro goda bussar. Hvad jag vill, det vill han; hvad jag önskar det gör han, om han också skulle begå en dumhet.

— I sanning, ganska oegennyttig vänskap.

— Icke så oegennyttigt heller, förstår herrn. En fattig gardist gör aldrig någonting för intet. Han har varit — nå, lika mycket hvad han varit — men det är en karl, som har ruter i sig, då det gäller att handla, och hjärtat på rätta stället, när det är fråga om väntjänst. För öfrigt har jag bejont bundet af några små försträckningar, små stänk, som jag då och då gjort honom.

— Hvad rör det mig?

— Löjtnant Ros är på vakt i dag.

— Vidare!

— Herrarna äro ju goda vänner. Jag vet att fröken Ros...

— Gå icke för långt, min käre Konrad!

— Ursäkta mig, men om jag icke går litet öfver de vanliga gränserna, skall jag aldrig hinna till målet. Jag har märkt, att herrn icke ögnar se fröken, och att hon...

— Tror du, att hon hyser någon vilja för mig?